

☒
☐
☐

Oppiaine	Logistiikka	Päivämäärä	14.5.2008
Tekijä(t)	Jani Heinonen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	118
Otsikko	Kauppayritys ja kausiluonteinen kysyntä – taloudellisen tilauseräkoon määrittäminen		
Ohjaaja(t)	Juuso Töyli Hanne-Mari Hälinen		

Tiivistelmä

Tämän pro gradu -tutkielman tarkoituksena on tutkia, millaisia tilaus-toimitusketjun hallinnan malleja on mahdollista hyödyntää kauppayrityksessä, jonka kysyntä on kausiluonteista. Monilla kaupanaloilla kysyntä vaihtelee vuoden eri aikoina tai kysyntä kohdistuu eri tuotteisiin eri ajankohtina. Tämä lisää tilaus-toimitusketjun toimivuuden merkitystä, jotta oikeita tuotteita on oikeaan aikaan varastossa, eikä vanhentuneita tuotteita jää varastoon.

Tilaukstoimitusketjun hallinnassa olennaista on ennen kaikkea määrittää oikea tilauserä koko ja tilausrytmi. Perusmallin tilauseräkoon laskemiseen antaa EOQ-malli, johon tässä tutkielmassa perehdytään ja jonka toimivuutta ja perusolettamuksia arvioidaan eri näkökulmista. Tilaukstoimitusketjun hallinnassa tärkeää on myös tarkastella ostoja ja niihin liittyviä malleja sekä ostoista aiheutuvia erilaisia kustannuksia. Tarkastelun näkökulma on laajennettu myös käsittämään tuotteen hankkimisen kokonaiskustannuksia ja huomiota on kiinnitetty myös kuljetuksista ja varastoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Tutkimuksen tavoitteena on löytää kustannustehokkain malli tilauseräkoon määrittämiseen case- eli tapaustutkimuksen avulla. Tutkimuksen kohteena olevassa kauppayrityksessä kysynnän kausiluonteisuus ja toimiala lisäävät tavoitteen haasteellisuutta. Tutkimuksessa onkin otettava huomioon myös muita näkökulmia kuin pelkkä kustannustehokkuus. Tutkimus on tehty toimeksiantona kyseiselle kauppayritykselle.

Tutkimuksessa on selvitetty tutkimuksen kohteena olevan yrityksen myyntitilastoihin perustuvan empiirisen datan ja kvantitatiivisten mallien avulla, mikä malli soveltuisi tutkittavan kauppayrityksen käyttöön parhaiten ja miksi.

Tutkimuksessa käytettävät varasto- ja tilausvalvonnan mallit on valittu seuraavien periaatteiden mukaan. 1) Mallin täytyy olla riittävän yksinkertainen, jotta se olisi oikeasti hyödynnettävissä tutkittavassa kauppayrityksessä. 2) Valittujen mallien täytyy olla yleisesti käytettyjä niin tutkimuksessa kuin käytännössä. 3) Mallien on sovellettava käytettäväksi kysynnän ollessa kausiluonteista. Kriteerit täyttäviä malleja ovat sovellettu EOQ-malli, POQ-malli, Wagner-Within algoritmi, Silver-Meal -malli ja Lot-for-Lot.

Tutkittavassa kauppayrityksessä tilaus-toimitusketjun hallintaan liittyy ongelmatilanteita, jotka halutaan ratkaista. Tämä tutkielma tarjoaa yhden ratkaisun, jolla voidaan tehostaa yritysten tilaus-toimitusketjun hallintaa ja jossa samalla huomioidaan kysynnän vaihtelut – varsinkin taloudellista tilauseräkokoa määriteltäessä.

Asiasanat	kausiluonteinen kysyntä, taloudellinen tilauserä koko, tilaus-toimitusketjun hallinta, varasto- ja tilausvalvonnan mallit
Muita tietoja	